

Az Evangélikus Országos Gyűjtemény hírlevele | 2023 év vége

**SZÁZ ÉVES AZ EVANGÉLIKUS TEOLÓGIAI KÉPZÉS – A
soproni teológiai fakultás mai öröksége III.**

100 évvel ezelőtt alapították a – Trianon után Pozsonyból ide menekült – Pécsi Magyar Kir. Tudományegyetem Evangélikus Hittudományi Karát Sopronban, amelynek épületét Sándy Gyula tervezte (1929). A REFORMÁCIÓ ÖRÖKSÉGE 2023 sorozat keretében **Béres Tamás** rendszeres teológus, egyetemi tanár (EHE) tart előadást.

Időpont: **2023. november 30. (csütörtök) 18:00** | Helyszín: Evangélikus Országos Múzeum
Az előadás előtt, **17:00** órától megtekinthető a **Kihívás és lehetőség. Menekültek a két világháború közötti evangélikus egyházban** című időszaki kiállítás.

*

KÖNYVBEMUTATÓ

Gyóni Géza: LENGYEL MEZŐKÖN, TÁBORTÚZ MELLETT 1914-1915

Közös esemény a Waclaw Felczak Lengyel-magyar Együttműködési Intézettel

Időpont: **2023. december 4. (hétfő) 15:00**

Helyszín: MEE székháza, kápolna

A Waclaw Felczak Lengyel-Magyar Együttműködési Intézet, az Evangélikus Országos Gyűjtemény és a Magyarországi Evangélikus Egyház tisztelettel meghívja Önt **Gyóni Géza** **LENGYEL MEZŐKÖN, TÁBORTÚZ MELLETT 1914-1915** című verseskötetének lengyel-magyar kétnyelvű kiadásának bemutatójára, mely az Intézet társfinanszírozásával valósulhatott meg.

A program részét képezi egy beszélgetés Jerzy Snopek professor úrral, a kötet fordítójával, Lengyelország volt budapesti nagykövetével, valamint dr. Tomasz Pomykacz, az Intézet tanácsstagjának előadása Gyóni Géza és baráti köre **a przemysłii erődben** címmel.

Az eseményre 2023. december 4-én 15:00 órakor kerül sor a Magyarországi Evangélikus Egyház székházában (kápolna | Budapest VIII., Szentkirályi u. 51.).

A beszélgetést Julia Krawczyńska hungarista vezeti.

KIHÍVÁS ÉS LEHETŐSÉG – menekültek a két világháború közötti evangélikus egyházban

Trianonról minden magyar embernek a veszteség jut eszébe – teljes joggal. Az elveszített országrészek, különben rekedt magyarok millióit egyházi listákkal is kiegészíthetjük: ősi evangélikus gyülekezetek, patinás iskolák, kiváló lelkészek és tanárok maradtak a határokon túl.

Trianon közös, elmeséletlen története a menekültek ügye. Már a kortársak számára sem volt egyértelmű a kérdés: szerencsétlenül járt nemzettársaink vagy a szűkebb pátriájukat eláruló, a revízió lehetőségét gyengítő, az összeomlott gazdaság számára új tehertételt jelentő családok érkeztek-e a határon túlról. Trianon és a hozzá kötődő menekülthullám kihívás volt – kiállításunk azt mutatja be, hogy az egyház számára mindez lehetőséggé vált. A két világháború közötti egyházi újjáéledés kiváló képviselői érkeztek a határokon túlról. Hat olyan személyt mutatunk be – lelkészt, tanárt, diakonisszát, újságíró – akiknek sikerült új helyzetükbe úgy integrálódniuk, hogy az anyagilag, szervezetileg, lelkileg összeomlott evangélikus egyház évtizedekre meghatározó megújulásának kiemelkedő munkásai lettek.

A kiállítás a hat ország tíz evangélikus múzeumát összefogó „Evangelische Migrationsgeschichten” (Evangélikus migráció-történetek) részeként jött létre.

Helyszín: Evangélikus Országos Múzeum | **A kiállítás december 17-ig látogatható.**

A múzeum december 18. január 1. között zárva tart.

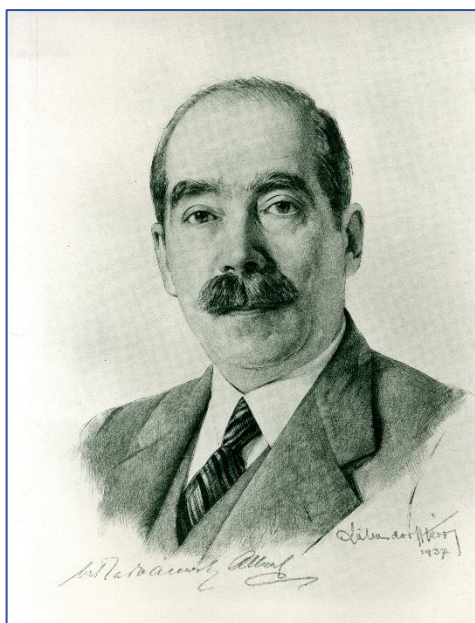
*

Január közepéig ajánljuk az alábbi kiállítást:

Élete fény és árnyék volt

Radvánszky Albert egyetemes és iskolai felügyelő emlékkiállítása

Információ és jelentkezés: eok@lutheran.hu

Br. Radvánszky Albertet éppen száz évvel ezelőtt választották meg az evangélikus egyház világi vezetőjévé. Székfoglaló beszédében lesújtva szólt az ország állapotáról, a szétszakítottság fájdalomáról. Hitet tett amellett, hogy mindennek ellenére van jövője az evangélikus egyháznak. Programot hirdetett az oktatás, a lelkészképzés, a diakóniai és missziós szolgálat, az állammal való kapcsolat megújítása mellett. Az egyházra valóban fényes évek köszöntöttek, amelynek a 2. világháború, majd a kommunista állam 1948-as támadássorozata vetett véget. A kiállítás Radvánszky nagyon is egyedi példáján keresztül mutatja be egy főnemes, felsőházi tag, egyházvezető mégis tipikusnak mondható életútját a 20. századi Magyarországon.

Helyszín: Evangélikus Országos Könyvtár

KÖVEK, FÉNYEK, ANGYALOK Ádventi fotókiállítás a MEE székházában

A gyűjtemény digitalizáló műhelyében dolgozik, de néha nekiindul a Börzsönynek vagy a Mátrának **Kohári Csaba** reprográfus, épületfotós, közművelő. Nyugalmas vagy feszült pillanatokot megörökítő, a mulandóságban is az örök üzenetet kereső, ünnepváró felvételeit a székház átriumában tekinthetjük meg **december 11-étől**. Megnyitó: 09:15-kor.

*

MÚZEUMPEDAGÓGIAI AJÁNLAT

- Év végéig Petőfi-év van, ennek keretében lehet jelentkezni a **World Wide Petőfi** 45 perces élő online tárlatvezetésre. <https://eom.lutheran.hu/node/2358>
- Továbbra is igényelhető a **Forró nyomon Petőfivel** c. történelmi séta.

A teljes kínálatról a múzeum honlapján tájékozódhatnak: <https://eom.lutheran.hu/node/1074>

*

PETŐFIBŐL ÖTÖS

Vándorkiállítás az Evangélikus Országos Múzeum időszaki kiállítása nyomán

Mint ismeretes, a kis Petrovits Sándor, akit a latin nyelvű anyakönyvek, iskolai névkönyvek Alexanderként említenek, de országos, sőt világhírű költő Petőfiként lett, sok éven át koptatta az evangélikus tanintézmények padjait. Hogy szeretett-e iskolába járni, nem tudjuk. Azt azonban igen, hogy gyönyörű kézírását elsősorban kecskeméti tanítójának, Schifferdecker Dánielnek, sportban való jártasságát a sárszentlőrinci Lehr András tanár úrnak, hittanos ismereteit a pesti papnak, Jan Kollárnak, nyelvtudását és széles látókörét az aszói Koren Istvánnak köszönhette. Hogy Selmecbányán mit is szedett magára? Leginkább a szónoklat- és a verstan alapjait – és ez tagadhatatlanul későbbi pályájára is nagy hatással volt.

Azt is tudjuk róla, hogy az új meg új iskolák, ahová elsősorban apja becsvágya küldte, rengeteg barátot szereztek számára. Sokakkal felnőtt korában is kapcsolatban maradt. És ez nagy szerencse, mert életéről a barátoktól is kaphatunk információkat.

Utazó kiállításunk sajátos módon közelít Petőfi egykori evangélikus iskoláihoz. Egy-egy helyszínt egy-egy iskolai dolgozatban mutatunk be. A „lap alján” található ismétlődő kérdést pedig a diákoknak kell megválaszolni okos telefon vagy tablet segítségével. A kiállítás végén „Petőfiből ötös”-t kaphatnak.

Információ és jelentkezés: eogy@lutheran.hu

